

Arrietty ze
světa půjčovniček

Klíčová slova: rodinné pouto, přátelství a spolupráce, odvaha, naděje



1. Základní informace pro učitele

Vhodný věk/třída: Pro všechny věkové kategorie, pro všechny třídy

Oblasti RVP:

VO-9-1-05

objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám

VV-5-1-03

nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

Vhodný předmět: Vhodné pro předmět výtvarná výchova a předmět základy společenských věd / občanská výchova

2. Základní informace o filmu

Režie: Hiromasa Jonebajaši

Scénář: Hajao Miyazaki, Keiko Niwa

Předloha: Mary Norton (kniha)

Hudba: Cécile Corbel

Délka: 94 min., 2010, Japonsko

Žánr: Animovaný / Dobrodružný / Drama

3. Synopse filmu:

Mezi zdmi a pod podlahami našich domů se skrývá jejich svět. Fantaskní svět půjčovniček, malinkatých lidí, kteří si vše, co potřebují k životu, půjčují od svých velkých sousedů. Mladá Arrietty takto se svými rodiči

žije v domě, kde bydlí babička mladého chlapce Šóa. V den, kdy Šó přijede, zrovna Arrietty čeká její první výprava s tatínkem pro zásoby do světa velkých lidí. Film volně vycházející ze známé pohádky Mary Nortové ukazuje, jestli je možné, aby mezi člověkem a touto maličkou bytostí vzniklo přátelství?

4. Hlavní témata filmu a inspirace pro výuku a metodickou podporu

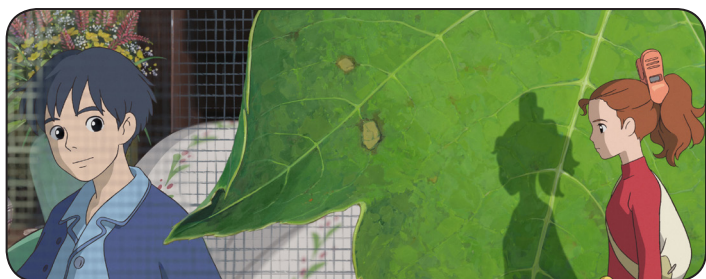
Téma: Přátelství a spolupráce

Film ukazuje přátelství, které podle pravidel a konvencí nikdy nemělo vzniknout. Být spatřen člověkem znamená pro půjčovnička katastrofu. Není v tom žádné kouzlo. Důvod, proč půjčovničky mají tak striktní pravidla, ukazuje postava Haru, která je hodlá odlovit jako parazity. Avšak tolerance, respekt a jistá zvědavost pomohou Arriettě a Šóovi překonat toto tabu a nakonec se jejich spřátelení vyplatí i ve věci záchrany Arriettiny matky, kterou právě Haru uvěznila v zavařovací sklenici. Každý využije svých schopností k tomu, aby byli dobrý tým. Tento příklad z filmu můžete propojit s rozvojem sociálních dovedností u žáků, jako je schopnost spolupracovat, komunikovat a řešit konflikty. Žáci si mohou vytyčit své silné a slabé schopnosti a najít ve svém kolektivu někoho, s kým by tvořili doplňující se dvojici, třeba pro podobné dobrodružství.



Náměty k diskusi:

- Jak vnímáte vztah mezi Arrietty a Šóem?
- Jak na vás obě postavy působí? Zkuste každého popsat 3 slovy, zkuste určit silné a slabé stránky postav.
- Dokázal by jeden bez druhého zachránit Arriettinu matku?
- Jak se po dobrodružství s Arrietty proměnila Šóova motivace do života, když přihlédneme k faktu, že má před sebou operaci srdce s nejistým úspěchem?



Téma: Odlišnost a přijetí

Ve filmu vidíme odlišný přístup lidí z rodiny k tomu, že by mohli existovat skřítkové. Šóova babička a dědeček měli skřítky za něco, co vždy chtěli vidět, a přistupovali k nim jako k něčemu, co se musí chránit a s kým by chtěli žít v míru a přátelství. Jejich odlišnost je asi fascinovala, ale neděsila. Pak byla v rodině starší služebná Haru, ta viděla ve skřítcích něco jako hmyz, kterého je potřeba se zbavit. Odlišnost a neznámost ji děsila. Nechtěla ji pochopit.

V opačném pohledu jsme viděli, že Arriettina matka byla jako hospodyně celý život uzavřená pod podlahou jejich malého domu. Na rozdíl od všech ostatních půjčovníků nevycházela z domu na výpravy.

Tyto dvě postavy, Haru a Arriettina matka, nám dávají klíč k pochopení toho, jaké faktory nás vedou ke strachu z jinakosti a odlišnosti. Buď je to omezenost našeho myšlení, kdy nedokážeme v jinakosti vidět možnost k vzájemnému učení, anebo omezenost zkušeností, která nám zvětšuje strach z neznáma bere nám odvahu se s novým, odlišným seznámit.

Všechny tyto postavy nám mohou pomoci propojit film s výchovou k toleranci, respektu a porozumění odlišnosti mezi lidmi.

Náměty k diskusi:

- Popište, jak vnímáte vztahy jednotlivých postav ze světa velkých lidí k půjčovníkům?
- Je Haru záporná nebo kladná postava?
- Jaká jsou hlavní poselství a morální lekce, které můžeme vyvodit?
- Jak tato poselství souvisejí s naším každodenním životem a vztahy s ostatními lidmi?
- Dokážeme poznat, kdy se bojíme, protože je to spojené s nějakou vzpomínkou z minulosti, a kdy se bojíme, protože jsme to právě ještě nikdy nezažili?
- Dokážete si vzpomenout na situaci, kdy jste se báli neznámého?
- Přátelili jste se někdy s někým, koho jiní z vašich kamarádů nepřijímali?



Téma: Rodinné vztahy

Arrietty má s rodiči velmi pevné pouto. Tráví spolu spoustu času, poji je snaha zůstat v utajení a v bezpečí. Vztahy se zakládají na vzájemné důvěře.

Náměty k diskusi:

- Jaký význam může mít pro Arrietty a její rodinu život ve skrytém světě pod podlahou domu?
- Jaké výhody a nevýhody by mohl tento způsob života mít?
- Jak jste vnímali rodinné vztahy u půjčovníků?
- Co pro tuto rodinu bylo nejdůležitější?



- Jak tatínek Arrietty reagoval, když zjistil, že ji Šó viděl?
- Jaká byla dle vás maminka Arrietty, ovlivňovalo ji prostředí, ve kterém žila?
- Zkuste se zamyslet nad tím, co je důležité pro vaši rodinu? Co vás drží pohromadě?



Téma: Prostředí

Ve filmu je možné sledovat dvě roviny prostředí.

Svět půjčovniček a svět velkých lidí. Můžeme se zaměřit jak na rovinu materiální, tak na svět přírody

Náměty k diskusi:

- Jaké jsou hlavní rozdíly mezi světy Šóa a Arrietty?
- Jak je vyobrazena příroda v obou světech?
- Jaký k ní mají postavy vztah?
- Jaký vliv má prostředí na charaktery hlavních postav?

